

Lidija Gačnik-Gombač

Oko

Z dreves drsi črnina, zrak je čist in prozoren. Na nebu sneženi oblaki in medla luna. Zadaj so vrata. Stopi v praznino in dolgo pada čez prepade stopnic. Potaplja se v ledene rjuhe noči, usta polna peska.

Koraki se izgubljujejo v ogromni goltavi gmoti. Vsak ovinek je na koncu sveta. Pod svetilko se ustavi. Na vratu čuti nekaj vlažnega. V medli svetlobi zatipa glisto. Roko obriše ob ograjo, potem ob cestni tlak. Glista je tesno pripita vanjo. Steče do vrat. Dolgo si splakuje roko pod mrzlo vodo. Glista zdrsi v odtok.

Nadene si rokavice.

* * *

Kazalci so se premaknili čez uro. Zamudila je avtobus. Leže na posteljo in gleda v strop. Približujejo se ji razpoke. Skozi les igličijo proti njej visoki glasovi žuželk. Soba pa je polna mavričnih krogov in velikanskih zelenih metuljev.

Zadrhti v glasbo. Potem se ji zdi, da spi. Potem sanja. Svetilka se trga od stropa. Zave se, ko jo ožge njen dotik. Žareča gmota z vse večjo težo pritiska vanjo. Skozi okno pobliskavajo kresnice. Ne more se premakniti.

Zakriči. Glas je najprej votlo negiben, potem preide v ohripelo jecljanje, na koncu se prevesi v bolečo glasnost. Drsi med vodo in kopnim, vanjo pobliskavajo valovi. Plivkanje ugasne v šepetanje.

Pride in ji sname svetilko s telesa. Danes je zelo dolgo spala. Ima rdeče obrojlene oči in ne opazi, da je že oblečena. Zajtrkujeta.

Zavije se v velikanski šal in se vrti pred ogledalom. Luči se prižigajo in ugašajo. Velikansko platno v njegovi sobi je prebarvano. Vanjo gleda negibno oko.

* * *

Zapre vrata in se zagleda v rože. Sence se že redčijo. V rumeni svetlobi razloči popke vrtnic. Hiti po ulici. Slišati je odmeve njenih korakov, iz daljave hripavo golčanje psa.

Izza ovinka pride razoglav fant v pomečkanem oblačilu. Maha z rokami in zavije s ceste v strmino travnika. V glavi ji odzvanja visoko hihitanje. Iz hiše nad njo prihajajo razburjeni glasovi. Vse luči so prižgane. Za njim spustijo črnega psa.

* * *

Na postaji ni nikogar. Zazre se v rdečkaste odseve neba. Preplavlja jo hladen jutranji zrak. Pod cesto zagleda avtomobil. Sede vanj. Voznikov sedež je prazen.

Gleda na vijugavo črto ceste, od koder bi moral pripeljati avtobus. Vse bolj jo zasipa toplota, na veke ji ležejo roke. Zaspi pod varnimi strehami hiš.

Prijetno ji je in toplo. Leti nad pločniki, drevesi, dviga se visoko nad mesto. Telo pa je tako lahkotno, kot ni bilo še nikdar.

* * *

Ko se prebudi, se vozi po neznani pokrajini. Svet je gol in osušen. Cesta se vije v neskončnost. Pred njimi in za njimi velikanski oblaki prahu.

Na volanu sloni kosmata dlan z dolgimi nohti. Pogleda v ogledalo. Šofira zavaljen moški z mačjim obrazom. Oblečen je v črno obleko, čez glavo ima potisnjeno kapuco. Roko ji potisne na koleno.

Zelena svetloba obcestnih svetilk izgineva v dan. Rdeče je ugasnilo, zdaj je nebo težko od nagubanih oblakov. Iz zvočnika prihaja džez. Po steklu zdrsijo sive kaplje. Brisalci zatiktakajo. Po nogavicah drsi noht in vleče za seboj zanko. Slika naj ga.

Postavi se pred avtomobil in fotografira. Za vsak posnetek si potisne kapuco globlje čez obraz. Dlani potisne v rokave in maha z njimi. Slika nagačeno obleko. Zapelje vanjo. Ne premakne se. Še en posnetek.

V avtomobilu je sama. Na voznikovem sedežu zmečkana obleka, na orošenem steklu odtisi šap.

* * *

Sede za volan. Debelo padajo kaplje. Ob cesti stoji fant, ki je zjutraj pritekel iz teme.

Ko ustavlja, se opoteče in pade na tla. Vleče ga v avtomobil. Težak je, pade na tla. Prime ga za glavo in potiska na zadnje sedeže. Na njegovem vratu zagleda ugriz. Polžiže.

Ob stekla bobni. Zdi se ji, da avtomobil drsi po valovih, ničesar ni razločiti razen razlivajočega neba. Zmečkana obleka se napihuje. Zeleno oči se nagnejo čez sedež in se zazrejo vanjo.

Ne more odsesati ustnic s fantovega vratu. Na hrbtu začuti zobe, ki si utirajo pot do kože.

Umirjeni, neskončno žalostni glasovi trgajo zrak. Ujeta med gmoti teles lahko dvigne glavo samo za toliko, da zagleda belino, ki se vse bolj približuje. Zapre oči, da bi ne videla, kako se bodo razleteli ob pregradi in padli na razmajane sedeže velikanske dvorane, kjer noč in dan gorijo reflektorji.

Nihče se ne premakne. Tudi fant ne, ki je odprl oči. Nepremično gleda v neko točko na stropu in ne čuti njenih žejnih ustnic.

* * *

Avtomobil se zavrti okrog svoje osi. Kosmate roke ji spraskajo obleko s telesa. Slišati je tiktakanje ure.

Na fantovem trebuhu je velika rana. Še vedno nepremično gleda v strop. Kri se ji razliva po vratu in prsih. Na kožo se lepijo dlake. Rada bi se umila.

Fant odpre vrata. Kapljice se zapikujejo vanje, naliv je vse močnejši. Mlaka rdečkaste umazanije pod njimi vodeni. Čas se preveša v jutro. Pred njimi velika ploskev. Stečejo proti njej.

Zagledajo svoje sence. Ležejo nanje in se spojijo s sivino.

* * *

Stopi v hišo. Voda sega do členkov. Zapira pipe. V veliki sobi gori luč.

Iz beline gleda vanjo negibno oko. Nekdo v ozadju projicira na platno fantovo glavo. Ista rana in ista želja. Dotakniti se z jezikom. Prisesati se.

Usta polna krvi. Stopi pred ogledalo. Namesto desnega očesa prazna jamica. Črno. Globoko. Dlani si potisne čez oči.

Ko jih potegne z obraza, ne vidi ničesar. Roke potisne k ogledalu. Ničesar ne doseže. Le vrtoglava globina, v katero bo padala dolga stoletja.

Beseda se raztopi v vodi.